C/2024/4775

2024.7.29.

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET AJÁNLÁSA

(2024. június 11.)

a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról

(ERKT/2024/2)

(C/2024/4775)

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET IGAZGATÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra ([1]), és különösen annak IX. mellékletére,

tekintettel a pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1092/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]) és különösen annak 3. és 16–18. cikkére,

tekintettel a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([3]) és különösen annak VII. címe 4. fejezetének I. szakaszára,

tekintettel az Európai Rendszerkockázati Testület eljárási szabályzatának elfogadásáról szóló, 2011. január 20-i ERKT/2011/1 európai rendszerkockázati testületi határozatra ([4]) és különösen annak 18–20. cikkére,

mivel:

(1) A nemzeti makroprudenciális politikai intézkedések eredményes és következetes alkalmazásának biztosítása érdekében fontos az önkéntes viszonosságra támaszkodni azon intézkedések esetében, amelyek nem tartoznak az uniós jog szerinti kötelező elismerés hatálya alá. Elismerés hiányában a valamely tagállamban hozott makroprudenciális intézkedések csak az adott tagállam által engedélyezett hitelintézetekre vonatkoznak. Ez lehetőséget teremthet a hitelintézetek számára arra, hogy határokon átnyúló közvetlen hitelezés vagy fióktelepeken keresztül történő hitelezés révén megkerüljék az intézkedést. A nemzeti makroprudenciális politikai intézkedések elismerése meg tudja előzni az elszivárgásokat és a szabályozási arbitrázst, valamint a versenyt torzító olyan hatásokat, amelyek az ugyanazon kitettségekre vonatkozó, a hitelintézet székhelyétől függően eltérő makroprudenciális követelmények alkalmazásából adódnának.

(2) A makroprudenciális politikai intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosság ERKT/2015/2 európai rendszerkockázati testületi ajánlásban ([5]) meghatározott keretének célja annak biztosítása, hogy a valamely tagállamban aktivált minden kitettségalapú makroprudenciális politikai intézkedés tekintetében a többi tagállamban viszonosságot biztosítsanak.

([1]) HL L 1., 1994.1.3., 3. o.
([2]) HL L 331., 2010.12.15., 1. o.
([3]) HL L 176., 2013.6.27., 338. o.
([4]) HL C 58., 2011.2.24., 4. o.
([5]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2015/2 ajánlása (2015. december 15.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról (HL C 97., 2016.3.12., 9. o.).

(3) 2024. március 12-én a 2013/36/EU irányelv 133. cikkének alkalmazásában kijelölt hatóságként eljáró Banca d'Italia értesítette az Európai Rendszerkockázati Testületet (ERKT) arról a szándékáról, hogy az irányelv 133. cikkének (9) bekezdésével összhangban ágazati rendszerkockázati tőkepufferrátát kíván meghatározni az olasz bankszektor hitelciklustól független sokkhatásokkal szembeni rezilienciájának, és ezáltal a veszteségek elnyelésére és a gazdaságnak történő hitelnyújtás támogatására való képességének a megerősítése érdekében. A rendszerkockázati tőkepufferráta az Olaszországban engedélyezett hitelintézetekre lesz alkalmazandó. 2024. december 31-től minden olaszországi hitelkockázati kitettségre és partnerkockázati kitettségre 0,5 %-os rendszerkockázati tőkepufferráta lesz alkalmazandó. A ráta 2025. június 30-tól 1 %-ra emelkedik. A rendszerkockázati tőkepufferrátát legalább kétévente felül fogják vizsgálni.

(4) 2024. március 12-én a 2013/36/EU irányelv 133. cikkének alkalmazásában kijelölt hatóságként eljáró Banca d'Italia arra irányuló kérelmet nyújtott be az ERKT-hoz, hogy a 2013/36/EU irányelv 134. cikkének (5) bekezdése alapján ajánlja a fent említett makroprudenciális szakpolitikai intézkedés tekintetében a viszonosság egyedi és összevont alapon való biztosítását.

(5) A más tagállamok hatóságai által aktivált makroprudenciális tőkekövetelmények tekintetében egyedi és összevont alapon biztosított viszonosság – függetlenül attól, hogy az érintett kitettségeket leányvállalatokon vagy fióktelepeken keresztül tartják-e vagy hogy azok közvetlen határokon átnyúló hitelezésből erednek-e – korlátozza az elszivárgásokat és a szabályozási arbitrázst, kezeli a rendszerszintű kockázatokat, és ezáltal előmozdítja a makroprudenciális politika általános eredményességét annak biztosítása révén, hogy a megnövekedett kockázatokat ne csak a rendszerkockázati tőkepufferrátát bevezető tagállamban kezeljék, hanem más olyan tagállamokban is, ahol bankcsoportok vannak kitéve e megnövekedett kockázatoknak. Az elismerésnek ezért annak biztosítására is törekednie kell, hogy az e rendszerszintű kockázatoknak kitett bankcsoportok kellően ellenállóak legyenek. Ezért a más tagállamok makroprudenciális intézkedéseinek elismerésére irányuló döntésből eredő makroprudenciális tőkekövetelményeket általában egyedi és összevont alapon egyaránt alkalmazni kell.

(6) Az olasz rendszerkockázati tőkepufferrátának a Banca d'Italia kérelme szerinti elismerése érdekében a más tagállamok illetékes és/vagy kijelölt hatóságai a 2013/36/EU irányelv 134. és 133. cikkével összhangban rendszerkockázati tőkepufferrátát állapíthatnak meg.

(7) A 2013/36/EU irányelv 134. cikkének (1) bekezdésével összhangban a bejelentett olasz rendszerkockázati tőkepufferráta más tagállamok általi elismerése a viszonosságot biztosító tagállamokban engedélyezett intézmények Olaszországban található kitettségeire vonatkozna.

(8) A 2013/36/EU irányelv 133. cikkének (4) bekezdésével összhangban a rendszerkockázati tőkepufferráta egyedi, szubkonszolidált vagy összevont alapon is alkalmazható. Ezért a valamely másik tagállam által megállapított rendszerkockázati tőkepufferráta elismerése magában foglalja annak lehetőségét, hogy az összes kitettségre (ideértve a más tagállamban található leányvállalatokon keresztül tartott kitettségeket is) összevont alapon alkalmazzanak rendszerkockázati tőkepufferrátát.

(9) Az elismert olasz makroprudenciális politikai intézkedés egyedi és összevont alapon történő alkalmazására vonatkozó általános megközelítéstől való eltérés bizonyos esetekben indokolt lehet, például akkor, ha a viszonosságot biztosító hatóságok úgy ítélik meg, hogy a bankcsoport konszolidációja szerinti tagállamban alkalmazott makroprudenciális vagy mikroprudenciális követelmények már megfelelően mérsékelik ezeket a rendszerszintű kockázatokat.

(10) Az ERKT-nak az ERKT/2017/4 ajánlással ([6]) módosított ERKT/2015/2 ajánlása a makroprudenciális politikai intézkedést aktiváló érintett hatóság számára azt ajánlja, hogy amikor viszonosság iránti kérelmet nyújt be az ERKT-hoz, javasoljon a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértéket, amely alatt egy adott pénzügyi szolgáltatónak az azonosított makroprudenciális kockázattal szemben abban az országban fennálló kitettsége, ahol az aktiváló hatóság a makroprudenciális politikai intézkedést alkalmazza, nem jelentősnek tekinthető. Az ERKT eltérő küszöbértéket javasolhat, amennyiben ezt szükségesnek tartja.

([6]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2017/4 ajánlása (2017. október 20.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról (HL C 431., 2017.12.15., 1. o.).

(11) Az intézkedés tekintetében a viszonosság más tagállamok általi biztosítása érdekében az ERKT-hoz intézett olasz kérelem nyomán, valamint az Olaszországban alkalmazásra kerülő makroprudenciális politikai intézkedés végrehajtásából eredő, elszivárgások és szabályozási arbitrázs formájában megmutatkozó határokon átnyúló esetleges kedvezőtlen hatások kialakulásának megakadályozása érdekében az ERKT igazgatótanácsa úgy döntött, hogy ezt az intézkedést felveszi azon makroprudenciális politikai intézkedések listájára, amelyek tekintetében az ERKT/2015/2 ajánlás alapján a viszonosság biztosítását ajánlja. Az ERKT igazgatótanácsa arról is határozott, hogy 25 milliárd EUR összegű intézményspecifikus küszöbértéket javasol. Az intézkedés tekintetében viszonosságot biztosító érintett hatóságok mentesíthetnek intézményeket a rendszerkockázati tőkepufferre vonatkozó követelmény alól, ha azok releváns ágazati kitettségei nem haladják meg a 25 milliárd EUR-t. Mivel az értesítésben szereplő olasz rendszerkockázati tőkepufferráta elismerése céljából meghozandó intézkedést összevont alapon is alkalmazni kell, ezért a fióktelepeken keresztül tartott, a közvetlen határokon átnyúló hitelezésből eredő és a leányvállalatokon keresztül tartott kitettségek összegét kell értékelni a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértékhez.

(12) Az ERKT/2015/2 ajánlást erre tekintettel megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

Módosítások

Az ERKT/2015/2 ajánlás a következőképpen módosul:

1. Az 1. szakaszban a C(1) ajánlás a következő intézkedéssel egészül ki:

„Olaszország

— 2024. december 31-től 2025. június 29-ig alkalmazandó, 0,5 %-os rendszerkockázati tőkepufferráta valamennyi Olaszországban található hitelkockázati és partnerkockázati kitettségre; 2025. június 30-tól ez 1 %-os mértékre emelkedő rendszerkockázati tőkepufferráta valamennyi Olaszországban található hitelkockázati kitettségre és partnerkockázati kitettségre.”

2. A melléklet ezen ajánlás mellékletének megfelelően módosul.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2024. június 11-én.

az ERKT titkárságának vezetője,
az ERKT igazgatótanácsa nevében
Francesco MAZZAFERRO

MELLÉKLET

Az ERKT/2015/2 ajánlás melléklete a következő intézkedéssel egészül ki:

„**Olaszország**

2024. december 31-től 2025. június 29-ig alkalmazandó, 0,5 %-os rendszerkockázati tőkepufferráta valamennyi Olaszországban található hitelkockázati és partnerkockázati kitettségre; 2025. június 30-tól ez 1 %-os mértékre emelkedő rendszerkockázati tőkepufferráta valamennyi Olaszországban található hitelkockázati és partnerkockázati kitettségre.

I. Az intézkedés leírása

1. A 2013/36/EU irányelv 133. cikkével összhangban alkalmazott olasz intézkedés egyedi és összevont alapon rendszerkockázati tőkepuffert alkalmaz az Olaszországban engedélyezett valamennyi hitelintézet Olaszországban található hitelkockázati kitettségeire és partnerkockázati kitettségeire.

2. 2024. december 31-től 0,5 %-os rendszerkockázati tőkepufferráta alkalmazandó, amely 2025. június 30-tól 1 %-ra emelkedik.

II. Viszonosság

3. A viszonosságot biztosító érintett hatóságok számára ajánlott, hogy az olasz intézkedés tekintetében biztosítsák a viszonosságot azáltal, hogy alkalmazzák azt a bankok Olaszországban található hitelkockázati kitettségeire és partnerkockázati kitettségeire. Az intézkedés tekintetében a viszonosság a COREP adatszolgáltatásban a következő alkalmazási körrel biztosítható: Kitettségek földrajzi bontása a kötelezett illetősége szerint, az olasz illetőségűekkel szembeni kitettségek összege a COREP C 09.01. tábla 170. sorának 90. oszlopában, és a COREP C 09.02. tábla 150. sorának 125. oszlopában.

4. A Banca d'Italia kérésére ajánlott, hogy az érintett hatóságok egyedi és összevont alapon alkalmazva biztosítsák a viszonosságot az olasz intézkedés tekintetében.

5. Amennyiben az országukban ugyanaz a makroprudenciális politikai intézkedés nem elérhető, az érintett hatóságok számára ajánlott, hogy az ERKT-val való konzultációt követően az országukban elérhető olyan makroprudenciális politikai intézkedést alkalmazzanak, amely a fent említett intézkedéssel, amelynek tekintetében a viszonosság biztosítása ajánlott, leginkább egyenértékű hatással rendelkezik. Ez magában foglalhatja a 2013/36/EU irányelv VII. címe 2. fejezetének IV. szakaszában rögzített felügyeleti intézkedések elfogadását és felügyeleti hatásköröket is.

6. Ajánlott, hogy az érintett hatóságok biztosítsák a következőket:

a) alkalmaznak egy 0,5 %-os rátával rendelkező, viszonosságot biztosító intézkedést, amelynek 2024. december 31-től felelnek meg;

b) alkalmaznak egy 1 %-os rátával rendelkező, viszonosságot biztosító intézkedést, amelynek 2025. június 30-tól felelnek meg.

III. A jelentős jellegre vonatkozó küszöbérték

7. Az intézkedéshez az olaszországi kitettségeken alapuló, a jelentős jellegre vonatkozó intézményspecifikus küszöbérték kapcsolódik. A viszonosságot biztosító érintett hatóságok mentesíthetik a hitelintézeteket a rendszerkockázati tőkepufferre vonatkozó követelmény alól, amennyiben releváns kitettségeik nem haladják meg a jelentős jellegre vonatkozó 25 milliárd EUR összegű küszöbértéket, amely az Olaszországban található valamennyi hitelkockázati kitettség és partnerkockázati kitettség körülbelül 1 %-ának felel meg. A jelentős jellegre vonatkozó küszöbértékhez értékelendő kitettségek kiszámításakor figyelembe veendő releváns kitettségek azonosítása érdekében az érintett hatóságoknak legalább az alábbi, a COREP adatszolgáltatásba tartozó kitettségeket kell figyelembe venniük: Kitettségek földrajzi bontása a kötelezett illetősége szerint, az olasz illetőségűekkel szembeni kitettségek összege a COREP C 09.01. tábla 170. sorának 10. oszlopában, és a COREP C 09.02. tábla 150. sorának 10. oszlopában.

8. A fióktelepeken keresztül tartott, a közvetlen határokon átnyúló hitelezésből eredő és a leányvállalatokon keresztül tartott valamennyi kitettséget figyelembe kell venni a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértékhez értékelendő kitettségek számításakor.

9. Az ERKT/2015/2 ajánlás 2.2.1. szakaszával összhangban a jelentős jellegre vonatkozó 25 milliárd EUR küszöbérték a küszöbérték ajánlott maximális szintjét jelenti. Az érintett hatóságok ezért a javasolt küszöbérték alkalmazása helyett országukra vonatkozóan adott esetben meghatározhatnak alacsonyabb küszöbértéket, vagy az intézkedés tekintetében biztosíthatnak viszonosságot a jelentős jellegre vonatkozó küszöbérték nélkül. A jelentős jellegre vonatkozó küszöbérték meghatározásakor az érintett hatóságoknak figyelembe kell venniük az egyes pénzügyi szolgáltatóknak az Olaszországban azonosított makroprudenciális kockázattal szembeni kitettségét, és értékelniük kell, hogy az tekinthető-e nem jelentősnek.

10. Ha valamely tagállamban nincs olyan engedélyezett hitelintézet, amely jelentős kitettségekkel rendelkezik Olaszországban, az érintett tagállam illetékes hatóságai az ERKT/2015/2 ajánlás 2.2.1. szakasza alapján dönthetnek úgy, hogy nem biztosítanak viszonosságot az olasz intézkedések tekintetében. Ebben az esetben az érintett hatóságoknak figyelemmel kell kísérniük a kitettségek jelentős jellegét, és számukra ajánlott, hogy az olasz intézkedések tekintetében biztosítsák a viszonosságot, amennyiben egy hitelintézet túllépi a jelentős jellegre vonatkozó javasolt küszöbértéket.”